

Romeinen 13

(overzicht)

Thema van Romeinen 13:

HET GEDRAG VAN DE GELOVIGE M.B.T. DE OVERHEDEN, DE NAASTE EN CHRISTUS

Indeling

13:1-7. Het gedrag van de gelovige m.b.t. de overheden.

Heiliging (gebaseerd op rechtvaardiging) omvat onderwerping aan alle door God ingestelde gezagsrelaties.

Dit gedeelte is een onderdeel van de goede, welgevallige en volkomen wil van God (12:2).

In het Nieuwe Testament blijkt duidelijk dat de Joden vragen hadden m.b.t. het recht van de Romeinse overheid (Matteüs 22:16-17; Marcus 12:14; Lucas 20:21-22). Zij waren geneigd prat te gaan op hun onafhankelijkheid (Johannes 8:33). Onder hen was er ook opruiende bewegingen (Handelingen 5:36-37). Ook seculaire bronnen melden de rusteloosheid van de Joden onder het Romeinse juk. Claudius heeft daadwerkelijk de Joden uit Rome verbannen, waarschijnlijk vanwege hun tegenstand of zelfs opstand. In de denken van de Romeinen waren de christenen geassocieerd met de Joden. Elk opstandigheid onder de Joden werd dan ook tegelijk in de schoenen van de christenen geschoven. Dus werd het belangrijk voor de christenen om enerzijds alle revolutionaire plannen en daden te vermijden en anderzijds met respect gehoorzaam te zijn aan de overheden in de uitoefening van hun gezag.

Dit gedeelte spreekt ook verdraaide denkbeelden onder christenen m.b.t. 'vrijheid' tegen. Jezus Christus is HEER. Dat betekent niet dat christenen 'vrij' zijn van alle andere 'overheden' (instellingen van gezag). Integendeel, delegeert God gezag aan verschillende mensen in de Bijbel. Christenen behoren zich te onderwerpen aan deze door God ingestelde instellingen van gezag. Zo heeft de christenen ook een verantwoordelijkheid tegen over de overheid (Romeinen 13:1-7; 1 Timoteüs 2:1-3; Titus 3:1; 1 Petrus 2:13-17).

Christenen moeten dikwijls lijden als gevolg van onrechtvaardige optreden van de overheid (cf. Openbaring 13). Daarom stelt God ook grenzen aan alle menselijke instellingen van gezag, inclusief de overheid. Wanneer er een conflict ontstaat tussen wat de overheid beveelt en wat Christus beveelt, dan moet de christen Christus gehoorzamen (Handelingen 4:19-20; 5:29)!

13:8-10. Het gedrag van de gelovige m.b.t. de naaste.

Heiliging (gebaseerd op rechtvaardiging) wordt bovenal gekenmerkt door de (agape) liefde.

13:11-14. Het gedrag van de gelovige m.b.t. Christus.

Heiliging (gebaseerd op rechtvaardiging) is urgent, omdat de eindtijd van de menselijke geschiedenis snel nadert.

Uitleg

13:1

"Ieder mens" (letterlijk: elke ziel). Geen mens wordt uitgesloten. Alle mensen moeten zich onderwerpen aan de "door God ingestelde instellingen van gezag" (exousiai), wat meer is dan alleen maar de burgerlijke overheid.

Zo heeft GOD *alle gezagsrelaties* op aarde vastgesteld (Romeinen 13:1-2):

- God in Christus heeft gezag over alle mensen (1 Korintiërs 11:3; Efeziërs 1:20-23; Kolossenzen 1:18);
- de mens heeft gezag over Gods schepping (Genesis 1:28; Psalm 8:4-8);
- de overheid van een land heeft gezag over haar onderdanen (Romeinen 13:3-7; 1 Petrus 2:13-17);
- werkgevers hebben gezag over werknemers (Efeziërs 6:5-9; Kolossenzen 3:22-4:1; 1 Petrus 2:18-23);

- oudsten hebben gezag over gemeenteleden (Handelingen 20:28; 1 Tessalonicenzen 5:12; Hebrëen 13:17);
- de man heeft gezag over de vrouw in de huwelijksrelatie (Genesis 3:16; Efeziërs 5:22-24; Kolossenzen 3:18; 1 Petrus 3:1-6) en in officiële bijeenkomsten van de gemeente (1 Korintiërs 11:3; 14:33-35; 1 Timoteüs 2:11-14);
- ouders hebben gezag over hun onmondige kinderen (Efeziërs 6:1-3; Kolossenzen 3:20).

Alle gezag op aarde is begrensd (Handelingen 4:19-20; 5:29) tot de duidelijk taken die in de Bijbel geleerd worden.

Paulus houdt geen theoretische lezing maar behandelt de houding tegenover de bestaande Romeinse overheid. Volgens de Bijbel berust ‘gezag’ *niet* op de democratische meerderheid van onderdanen (hun instemming of verkiezing). De overheid is *niet* een menselijke instelling, maar een goddelijke instelling!

13:2

God vereist onderwerping (gehoorzaamheid met respect) aan al zijn instellingen van gezag. Tegenstand of opstand tegen Gods instellingen van gezag heeft Gods oordeel tot gevolg!

13:3

Nu behandelt Paulus specifiek één van Gods instellingen van gezag: de overheid. Het overheidspersoneel houdt zich bezig met het gedrag van onderdanen. Zij mogen zich alleen bezig houden met het gedrag van onderdanen (en andere overheidspersonen) op het terrein van hun gezag: de handhaving van orde, recht en gerechtigheid in de rechtspraak, eerlijkheid in de landbouw, handel en nijverheid, zorg voor de schepping (milieu), innen van belastingen, verdediging van het land, enz. Zoals elk gezag op aarde (behalve dat van God in Christus) is het gezag van de overheid beperkt. Zij hebben bv. *geen* gezag over de relatie van hun onderdanen m.b.t. God. Maar het goede dat zij bevorderen kan een effect hebben op hoe hun onderdanen God dienen (1 Timoteüs 2:2).

13:4

De overheid heeft wel van God gezag gekregen over leven en dood (het zwaard). Het zwaard is niet alleen een symbool van gezag, maar tegelijk het recht om dat gezag te gebruiken als het nodig is. Het zwaard wordt vooral geassocieerd met de dood en fungeert als instrument bij de doodstraf (Matteüs 26:52; Lucas 21:24; Handelingen 12:2; 16:27; Hebrëen 11:34,37; Openbaring 13:10)! De overheid mag dit zwaard *niet* tevergeefs dragen en toelaten dat daders van geweld gewoon doorgaan met hun verschrikkelijk geweld (de gedoogpolitiek)! “De overheid staat immers in dienst van God!” – zelfs al denken de meeste overheden dat zij alleen in dienst van hun eigen belang (macht, rijkdom, eer) staan. Wie gezag van God ontvangt, moet ook verantwoording tegenover God afleggen. Als de overheid niet optreedt tegen zinloos geweld en onrecht, zal God zijn toorn niet alleen op deze onrechtvaardige mensen, maar ook op de onrechtvaardige overheid wreken.

13:5

Christenen moeten zich aan de overheid onderwerpen ter wille van hun geweten (suneidesis) tegenover God (Handelingen 23:1; 24:16; 2 Korintiërs 1:12; 4:2; 5:11; 1 Timoteüs 1:5; 3:9; 2 Timoteüs 1:3). Christenen behoren zich dus aan de overheid te onderwerpen (natuurlijk alleen in alle door God verwachte en toegestane zaken) omdat dat de wil van God is (1 Petrus 2:13).

13:6-7

Betaal aan allen het verschuldigde – zodat zij hun godgegeven taken kunnen uitvoeren:

- “belasting” (phoros) is belasting op personen en eigendommen (Lucas 20:22; 23:2);
- “tol” (telos) is indirecte belasting zoals in- en uitvoerrechten;
- “ontzag” (phobos) tegenover gezagsdragers en uitvoerders van straf;
- “eer” (time) is eerbetoon en respect aan degenen die het toekomen.

ROMEINEN 13:8-10

13:8

Een bevel “Wees niemand enig iets verschuldigd” (opheilo, imperatief, tegenwoordige tijd, actief)! In de Bijbel betekent dat niet dat een christen nooit financiële schulden mag maken (zoals leningen bij de bank) of dat hij in noodsituaties nooit geld bij iemand mag lenen (Exodus 22:25; Psalm 37:26; Matteüs 5:42; Lucas 6:35). Maar het veroordeelt wel onverantwoorde schulden die christenen maken, en ook de onverschilligheid waarmee sommige Christenen hun schulden beschouwen of ze zelfs nalaten terug te betalen (Psalm 37:21).

“Dan elkander lief te hebben” (Grieks: ei me, wordt het best vertaald met “alleen”) (Matteüs 12:4; Johannes 17:12; Romeinen 14:14; Galaten 1:19). Daarom wordt de (agape) liefde *niet* beschouwd als ‘een onbetaalde schuld’ die elke Christen anderen ten alle tijde zou moeten terugbetalen. Paulus herinnert Christenen eraan dat de liefde een voortdurende verantwoordelijkheid is.

“Wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld”. Paulus heeft het hier over de liefde tegenover andere mensen – over onderlinge relaties. “Vervulling van de wet” betekent dat er *geen* vervulling van de wet plaatsvindt zonder (agape) liefde! Alleen door liefde kunnen Christenen uitvoeren wat God welbehaaglijk is. Alleen door liefde kunnen Christenen gerechtigheid ten opzichte van de overheid uitvoeren.

13:9

Voorbeelden van hetgeen onder ‘de wet’ verstaan wordt, zijn de volgende.

De Tien geboden blijven ook in het Nieuwe Testament (altijd) geldig en relevant. De Tien Geboden zijn leefregels (lichtbakens op je weg) die een voorbeeld geven van wat liefde eigenlijk is. Zij dienen nooit als middel voor de rechtvaardiging, maar dienen wel als leefregels voor de heiliging (hoe de rechtvaardige door geloof kan, zal en wil leven).

De Tien Geboden staan in de negatieve vorm: “gij zult niet...” omdat God de realiteit van de zonde nooit negeert. “Onthoud u van alle soort van kwaad” (1 Tessalonicenzen 5:22). De liefde wordt dus ook in negatieve vorm gedefinieerd (1 Korintiërs 13:4-6).

“Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf” is een bevel, en wel in de positieve vorm. Het keert de Tien Geboden om in de positieve vorm! In plaats van “gij zult niet stelen” denkt de Christen aan “hoe kan ik de bezittingen van anderen op een positieve wijze beschermen en met respect behandelen?” – bv. geen graffiti aanbrengen, maar verwijderen; geen bierflessen op fietspaden kapot gooien, maar juist opruimen; geen mest in de sloten wegspoelen, maar juist de veestapel verminderen; enz.

“Uzelf liefhebben” is ook een bevel. Je hebt zelf ook belangen (Filippenzen 2:4); je haat je eigen vlees/lichaam niet (Efeziërs 5:29); lichamelijke oefening is van weinig nut, maar blijft in onze maatschappij erg nuttig (1 Timoteüs 4:8). Als je niet voor je eigen lichaam en gezondheid zorgt, zal je dat ook niet voor je naaste doen!

13:10

“De liefde doet de naaste geen kwaad”. De Tien Geboden kunnen alleen met liefde uitgevoerd worden. De liefde voor God, voor de naaste en voor jezelf is het enige juiste motief waarmee ‘goede werken’ gedaan kunnen worden. Daarom gelden de ‘goede werken’ van humanisten *niet* als goede werken en ook niet als de vervulling van de wet van liefde voor God! Zij doen de ‘goede werken’ immers niet voor God!

ROMEINEN 13:11-14

13:11

Letterlijk “Verstaat de tijd” (kairos). De tijd heeft betrekking op de eindtijd, wanneer onze verlossing (heil) compleet gemaakt wordt (Marcus 13:33; Lucas 21:8; 1 Petrus 1:5; Openbaring 11:18). De tijd is een verwijzing naar de laatste fase van de wereldgeschiedenis. “De laatste dagen” (Handelingen 2:17; 2 Timoteüs 3:1; Hebreëën 1:2; Jakobus 5:3; 1 Petrus 1:20; 2 Petrus 3:3; 1 Johannes 2:18). Christenen hebben een plaats in “de volheid der tijden” (Galaten 4:4; Efeziërs 1:10), in “het einde der eeuwen” (1 Korintiërs 10:11), in “de voleinding der eeuwen” (Hebreëën 9:26). De “tijd” is de periode die gekarakteriseerd wordt door gebeurtenissen die nu naar hun einde spoeden (Titus 2:12-13; 2 Petrus 3:14).

“Het heil is ons nu meer nabij, dan toen wij tot geloof kwamen”. Deze verlossing (heil) heeft betrekking op de voltooiing van onze verlossing bij de wederkomst van Christus (Filippenzen 2:12; 1 Tessalonicenzen 5:8-9; Hebreëën 1:14; 9:28; 1 Petrus 1:5; 2:2). Elk dag brengt ons dichterbij de Wederkomst en onze uiteindelijke en volledige verlossing (bv. ook van onze sterfelijke lichamen). Ons sterfdag is voor ieder van ons “de laatste dag” voor deze eindtijd! Daarom is het leven nu in ons lichaam zo belangrijk! Ons leven nu in ons lichaam heeft beslissende betekenis!

13:12

“De nacht is gevorderd, de dag is nabij”.

“De dag” zonder enige verdere beschrijving heeft in de Bijbel eschatologische betekenis (1 Korintiërs 3:13; 1 Tessalonicenzen 5:4; Hebreëën 10:25; 2 Petrus 1:19). Lees 2 Petrus 3:4,7,10,12.

Het is een verwijzing naar “de dag des Heren”:

- “de dag van de ene en enige wederkomst van Christus” (Lucas 17:24,30; Handelingen 2:20 cf. Matteüs 24:29-31; 1 Tessalonicenzen 5:2; 2 Tessalonicenzen 1:10; 2:1-3);
- die tegelijk “de grote dag” van de almachtige God is waarop “de laatste oorlog” tegen de draak, de antichrist, de valse profeet en de godvijandige legers gevoerd wordt (Openbaring 16:14);
- die tegelijk “de ene en enige dag van de opstanding van alle doden” is (Johannes 6:39-40; 11:24; cf. Johannes 5:28-29; Handelingen 24:15);

- die tegelijk ‘de ene en enige dag is waarop Christus ons volkomen verandert en volmaakt maakt’ (Efeziërs 4:30; Filippenzen 1:6,10; cf. 1 Johannes 3:1-3);
- die tegelijk “de ene en enige en laatste oordeelsdag voor alle mensen” is (2 Petrus 3:4,7,10,12; Matteüs 10:15; Lucas 21:34-36; Johannes 12:48; Handelingen 17:31; Romeinen 2:16; 2 Timoteüs 4:8; Judas 6; Openbaring 6:12);
- en die tegelijk “de ene en enige dag van de vernieuwing van alle dingen” is (2 Petrus 3:10,12; Matteüs 24:35-36).

Het Nieuwe Testament leert, “de dag des HEREN is nabij” en “Jezus komt spoedig” (Filippenzen 4:5; Jakobus 5:8; 1 Petrus 4:17; Openbaring 22:10-12,20).

Toch mogen deze woorden niet uitgelegd worden in de betekenis van “dreigend boven het hoofd hangend”, “op handen zonder enige ander gebeurtenis, die nog moet gebeuren” (Engels: “imminent”). Paulus waarschuwt juist tegen deze veronderstelling van “imminent” (dreigend ophanden zijn) van de wederkomst van Christus in 2 Tessalonicenzen 2:1-12!

Eerst moet “het evangelie van het Koninkrijk” gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken (etnische menselijke groeperingen). Dit evangelie van het koninkrijk is hetzelfde als “het evangelie van genade” (Matteüs 24:14; Handelingen 8:12; 20:24-25; 28:30-31). Eerst moet de afval plaatsvinden. Eerst moet de mens der wetteloosheid zich openbaren. Dan pas verschijnt Christus om hieraan een definitief einde te brengen (2 Tessalonicenzen 2:1-12). Er is in de Bijbel *geen* onderscheid tussen ‘de komst’ en ‘de verschijning’ van Christus. De Griekse woorden “parousia” (komst) en “apokalupsis” (verschijning) worden voor dezelfde gebeurtenis gebruikt, namelijk de ene en enige wederkomst van Christus (verg. Matteüs 24:39-41 met Lucas 17:30-37; verg. 2 Tessalonicenzen 2:1-4,8 met 2 Tessalonicenzen 1:7,10).

Ook Petrus zegt in zijn eerste brief, “het einde van alle dingen is nabijgekomen” (1 Petrus 4:7) en vervolgens moet hij in zijn volgende brief duidelijk maken waarom er nog een lange tijd vóór dit einde is (2 Petrus 3:8)! Het gaat in de Bijbel om de “nabijheid” van het profetisch perspectief en niet om het chronologisch (en berekenend) perspectief. Voor ieder Christen geldt dat zijn fysieke dood “het einde” is! Daarom is er voor ieder mens nog maar een beperkte tijd over om de wil van God te doen!

Pas op “de dag” (des HEREN) komen alle verborgen dingen helemaal in het licht te staan (1 Korintiërs 4:5). Alle mensen zullen voor de rechterstoel van God in Christus geplaatst worden (Romeinen 14:10; 2 Korintiërs 5:10).

De tegenwoordige tijd wordt enerzijds gekenmerkt door onrechtvaardige rentmeesters (Lucas 16:8), door sensatie en redetwisters (1 Korintiërs 1:20), door heersers in duisternis (1 Korintiërs 2:6-8), door mensen die door de god van deze eeuw met blindheid geslagen zijn (2 Korintiërs 4:4), door een boze wereld (Galaten 1:4) – maar wordt anderzijds gekenmerkt door Christus en de zijnen, die mensen roven uit de macht van de duisternis en overbrengen in het Koninkrijk van Christus (Matteüs 12:28-30; Kolossenzen 1:13-14). Wij leven in “het einde der eeuwen” (1 Korintiërs 10:11), in “de voleinding der eeuwen” (Hebreeën 9:26). Bij de ene en enige wederkomst van Jezus Christus zijn er geen “eeuwen” meer – dan breekt “de eeuwigheid” aan.

13:13

“De werken der duisternis afleggen en de wapenen des lichts aandoen”. Dit moet in ethisch-religieuze zin opgevat worden.

Vers 14 legt dat verder uit.

13:14

“Doe de Here Jezus Christus aan”. Vergelijk dat met “doe de nieuwe mens aan” (Efeziërs 4:24; Kolossenzen 3:10-17) en “doe de volle wapenrusting van God aan” (Efeziërs 6:11-18; 1 Tessalonicenzen 5:8). Maar Romeinen 13:14 overtreft al deze uitdrukkingen! Het betekent dat wij met Christus sterven en opstaan (Romeinen 6:1-14)!